

TALE

25. marts 2010

J.nr. 20100017033

VG/KARE

Ministerens mundtlige besvarelse af fire samrådspørgsmål i Socialudvalget den 13. april 2010 om vold mod offentligt ansatte

---

Spørgsmål Å:

Er det ministerens opfattelse, at der generelt er sket en stigning i trusler, chikane og vold rettet mod offentligt ansatte, i særlig grad socialrådgivere?

Spørgsmål AA:

Er det ministerens opfattelse, at der er sket en stigning i trusler mod offentligt ansatte, i særlig grad socialrådgivere, i deres private hjem, og har kommunerne/enkelte kommuner taget initiativer for at skabe bedre sikkerhed i offentlig ansattes hjem?

Spørgsmål AB:

Hvilke initiativer mener ministeren, der skal iværksættes, og hvordan agter ministeren at udbrede gode erfaringer og eksempler på lokale løsninger, der højner socialrådgiveres sikkerhed?

Spørgsmål AC:

Har ministeriet en vurdering af, hvilke samfundsgrupper der står bag truslerne?

Svar:

Jeg vil gerne starte med at sige, at det er en meget tragisk hændelse, der er baggrunden for, at vi sidder her i dag.

Udvalget har bedt mig svare på fire spørgsmål om vold, trusler og chikane mod offentligt ansatte, herunder socialrådgivere. Spørgsmålene besvares samlet, da de hænger meget sammen.

Lad mig slå fast, at trusler mod ansatte – både i og uden for arbejdet – er fuldstændig uacceptabelt. Det gælder uanset, om man er ansat i den offentlige eller den private sektor.

Forskningen viser, at omfanget af volden i samfundet generelt ikke er stigende, hvilket er meget positivt. Men når det gælder den del af volden, der rammer mennesker på arbejde, er der sket en stigning.

En undersøgelse fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø – også kaldet NFA – viser, at der i perioden fra 1997 til 2005 er sket en stigning på knap 50 procent i andelen af medarbejdere, der bliver udsat for vold og trusler på deres arbejde.

I 2005 havde 4 procent været udsat for fysisk vold på deres arbejde i løbet af det seneste år, mens 8 procent havde været udsat for trusler. Det er alt for mange.

Der har således været tale om en klar stigning i vold og trusler rettet mod mennesker på jobbet.

Der findes ikke undersøgelser, der ser på offentligt ansatte som isoleret gruppe. Men undersøgelsen fra NFA viste, at nogle faggrupper er meget mere udsatte end andre.

Nogle af de mest udsatte grupper er pædagoger på døgninstitutioner, plejepersonale på hospitaler, plejehjem og i hjemmeplejen, sygeplejersker og politi- og fængselspersonale. Mange i disse faggrupper er offentligt ansatte. Det er derfor i høj grad frontmedarbejderne i den offentlige sektor, der må holde for.

For så vidt angår socialrådgivere viste undersøgelsen fra NFA, at 21 procent af socialrådgiverne havde været udsat for

trusler om vold på arbejde inden for det sidste år, mens 4 procent havde været udsat for fysisk vold. Socialrådgivere er ikke blandt de allermest udsatte jobgrupper, men der er ingen tvivl om, at de alt for ofte udsættes for trusler.

Heldigvis er det mere sjældent, at truslerne fører til egentlig fysisk vold.

Der findes desværre ingen undersøgelser, der belyser, hvor mange personer der udsættes for vold eller trusler i deres private hjem som følge af udførelsen af deres arbejde.

Derimod har forskellige undersøgelser vist, at voldsudøverne ser ud til at være et bredt udsnit af de samfundsgrupper, som har kontakt til offentligt ansatte – og at en del af volden og truslerne udøves af mennesker med psykiske problemer og misbrugsproblemer.

Som jeg nævnte indledningsvis er vold og trusler mod ansatte naturligvis fuldstændig uacceptabelt.

Jeg vil gerne understrege, at ansvaret for at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige, helt entydigt ligger ét sted: Nemlig hos arbejdsgiveren. Og det gælder naturligvis både offentlige og private arbejdsgivere.

Det vil sige, at arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdet i alle led planlægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det gælder selvfølgelig også, når der er risiko for vold og trusler.

Hvis ansatte som følge af deres arbejde risikerer at blive udsat for vold eller trusler i deres private hjem, er arbejdsgiverne også forpligtede til at forebygge dette. Ligesom arbejdsgiverne skal tage hånd om ansatte, der udsættes for vold eller trusler i hjemmet.

Det er derfor meget positivt, at arbejdsmarkedets parter på europæisk plan i 2007 indgik en rammeaftale om bekæmpelse af vold og mobning på arbejdspladsen. Som følge af denne rammeaftale har KL og KTO i 2008 indgået en aftale om trivsel og sundhed på de kommunale arbejdspladser. Bl.a. skal der aftales retningslinjer om vold, mobning og chikane i tilknytning til udførelsen af arbejdet. Det ser jeg som et tegn på, at parterne tager problemerne alvorligt og forsøger at løse dem.

Herudover bidrager Arbejdstilsynet, branchearbejdsmiljørådene og arbejdsmarkedets parter også til at højne sikkerheden for de ansatte generelt – herunder blandt andet sikkerheden for socialrådgivere.

Som eksempler kan jeg nævne, at Arbejdstilsynet i disse år screener alle virksomheder med ansatte, og psykisk arbejdsmiljø er et af fire højt prioriterede områder. Derfor undersøger Arbejdstilsynet altid ved screeningerne, om der er problemer med det psykiske arbejdsmiljø. Hvis der er problemer, griber Arbejdstilsynet ind.

Alt i alt synes jeg, at der er iværksat rigtig mange initiativer, der medvirker til at højne sikkerheden for offentligt ansatte. Og der er gjort meget for at udbrede gode erfaringer og eksempler på lokale løsninger, der virker forebyggende på forekomsten af vold og trusler.

Vold og trusler mod mennesker, der passer deres arbejde, er fuldstændig uacceptabelt, og derfor er det fortsat meget vigtigt, at alle aktører fortsat har fokus på området.